

ת"פ 9673/05/14 - המחלקה לחקירות שוטרים - מח"ש נגד אביב פרץ, יחיאל חיים עוזיאל

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 9673-05-14 מחלקה לחקירות שוטרים - מח"ש
נ' פרץ ואח'

בפני כבוד השופט שמואל הרבסט
בעניין: המחלקה לחקירות שוטרים - מח"ש

המאשימה

נגד

1. אביב פרץ באמצעות ב"כ עוה"ד ארנון

איתן

2. יחיאל חיים עוזיאל באמצעות ב"כ עוה"ד

עדי קידר

הנאשמים

גזר דין

כתב האישום והרקע

הנאשמים הורשעו על יסוד הודאתם אשר ניתנה במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של שיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").

הנאשם 2 הורשע בנוסף לכך, בעבירה של תקיפה על פי סעיף 379 לחוק העונשין.

כתב האישום תוקן לאחר שהצדדים הגיעו להסדר טיעון, והוא מתאר אירוע משנת 2012, עת שירתו הנאשמים כשוטרים במשמר הגבול בירושלים במסגרת שירות החובה הצבאי.

ביום 16.10.12, בשעה 15:30 או בסמוך לכך, נסעו הנאשמים, יחד עם מפקד הצוות, לבית חנינא, לשם איתור אדם אשר אמור היה לשהות במעצר בית. הנאשמים ביקשו להסתייע לשם כך בתושבי המקום, ועל רקע זה התפתח עימות מילולי בינם לבין מר עודי ביומי, תושב בית חנינא (להלן - **המתלונן**), במהלכו קילל את הנאשמים וסרב לבקשתם לעזוב את המקום.

על רקע העימות, ירדו נאשם 1 ומפקדו מהרכב המשטרה ועמדו ליד המתלונן. בעוד נאשם 1 מתווכח עם המתלונן, ירד מצידו השני של הרכב **נאשם 2**, שלף את מיכל גז הפלפל שהיה בידו לצורך מילוי תפקידו, וללא הצדקה ובלא אזהרה מוקדמת, התיז גז פלפל לפניו של המתלונן. גז הפלפל פגע גם בפניו של נאשם 1.

המתלונן נסוג לתוך חנות שהייתה מאחוריו, ונאשם 1 הלך בעקבותיו. בתוך החנות התפתח עימות פיסי בין המתלונן לבין נאשם 1 שביקש לעצרו, במהלכו נחבל נאשם 1 בפניו מהמתלונן.

לאחר המתואר לעיל, במטרה להכשיר את השימוש הפסול בגז הפלפל על ידי נאשם 2, תיאמו הנאשמים גרסה כוזבת לפיה המתלונן נגח באמצעות ראשו בנאשם 1, וכי נאשם 2 הזהיר את המתלונן טרם השימוש בגז. בהודעותיהם במשטרה מסרו הנאשמים את הגרסה הכוזבת כאמור.

בעקבות הודאותיהם הכוזבות של הנאשמים ועל בסיסן, נעצר המתלונן בסמוך לאחר האירוע ועד יום 6.11.12, וכן הוגש נגדו כתב אישום המייחס לו תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, ובציוד- בקשה למעצר עד תום ההליכים.

לבסוף, שוחרר המתלונן ממעצרו, לאחר שהוצג בפני בית המשפט סרט המתעד את האירוע בניגוד לגרסאות הנאשמים.

כחלק מהסדר הטיעון, במסגרתו הודו הנאשמים, הגיעו הצדדים להסכמה על פיה המאשימה תגביל עצמה לעונש של שלושה חודשי מאסר אשר ירצו בעבודות שירות לנאשם 1, ושישה חודשי מאסר שירצו בעבודות שירות לנאשם 2.

תסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם 1

הנאשם 1 הוא רווק בן 25 שנים. מזה כשנתיים לומד הנדסה במכללת סמי שמעון בבאר שבע ועובד כמאבטח.

בילדותו בקרית גת, השתלב במסגרות החינוך ולאחר 12 שנות לימוד, בסופן לא השלים תעודת בגרות, ביקש לשרת ביחידה מיוחדת בצה"ל והשתתף בגיבושים ליחידות מובחרות. בשנת 2010 התגייס ושירת כלוחם במג"ב, ותעודת ההערכה שקיבל עם שחרורו מצה"ל מעידה על חייל רציני, אחראי, ממושמע ומקצועי, אשר התנהגותו ראויה לציון.

בשל מעורבותו בעבירה זו, שוחרר הנאשם מן השירות הצבאי בסוף שנת 2012, והשתלב בעבודות מזדמנות כמאבטח ובהמשך השלים את לימודיו וכיום הוא סטודנט להנדסה כאמור.

הנאשם, בן שני בין שלושה ילדים במשפחה אשר התמודדה לאורך השנים עם קשיים כלכליים, ועל כן שאף הוא לצאת לשוק העבודה מגיל צעיר.

זוהי מעורבות פלילית יחידה בחייו של הנאשם 1, ועברו הפלילי אז ומאז, נקי ונטול הרשעות.

ביחס לעבירה, הנאשם ביטא חרטה וצער על התנהגותו, ומסר כי חודש בלבד עובר לאירוע הצטרף ליחידה ועל כן עדיין היה בשלבי הסתגלות. הוא תיאר כי בעת האירוע התנהל שיח מילולי עם המתלונן בעת שחברו, הנאשם 2, "ריסס אותו בהפתעה" בגז פלפל, ובהמשך הוא נפגע בפניו כתוצאה מעימות עם המתלונן. לאחר מכן דיווח יחד עם חברו, הנאשם 2, כי סדר האירועים היה שונה, וזאת כדי לחפות עליו, מתוך דאגה למצבו.

הנאשם שיתף עוד בתחושתו שהתנהלות הפלוגה לא הייתה מקצועית בעת האירוע, וכך דיווח גם למפקדיו.

לאחר סקירת מכלול נתוניו, התרשם שירות המבחן ממאפייניו האישיים הטובים של הנאשם, תפקודו התקין לאורך השנים, יכולותיו הלימודיות ותוכניותיו לרכישת השכלה גבוהה, והעדר מעורבות פלילית.

קצין המבחן סובר כי הרשעה תפגע בלימודיו של הנאשם, במאמציו להשתלב בעבודתו כמהנדס ובאפשרויות התעסוקתיות, ועל כן ממליץ להימנע מהרשעה ולהטיל על הנאשם עונש שיקומי חינוכי בדמות צו שירות לתועלת הציבור.

הממונה על עבודות השירות מסר בחוות דעתו שהנאשם שיתף כי לא יוכל לרצות עונש מאסר בעבודות שירות, כיוון שבלימודיו שיעורי חובה מבוקר עד ערב.

תסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם 2

נאשם זה הינו רווק בן 25 שנים, מתגורר בבית הוריו בזיכרון יעקב, ועובד ב"תעשיות בית אל" מזה כשנה.

הנאשם הוא הילד השישי בסדר הלידה במשפחה שבה 7 ילדים. הוריו חזרו בתשובה בסמוך ללידתו והוא למד בבית ספר ממלכתי דתי עד כיתה ח'. בהמשך השתלב בישיבה חרדית בבני ברק, ולאחר שנה נוספת בישיבה בירושלים, נשר ממסגרת לימודית והוא בן 17 שנים, באותה העת.

חוויות מורכבות בחיי הנאשם הביאוהו להפסיק לקיים אורח חיים דתי, והוא שב לבית הוריו והשתלב בעבודה ב"יקבי רקנאטי" עד גיוסו לצבא.

בשנת 2009 התגייס לצבא, השלים את השכלתו התיכונית וניגש לחלק מבחינות הבגרות. הנאשם סיים טירונות בהצלחה, לאחריה שולב בקורס יחידת המסתערבים אותו לא סיים, שולב בפלוגות משמר הגבול, ושירת כלוחם. לקראת מועד שחרורו, ביצע את העבירות דנן.

תעודת השחרור שהציג מתארת שירות והתנהגות ראויה לציון וכיום הוא משרת במילואים.

לאחר שחרורו מהצבא, השתלב הנאשם בעבודה כמאבטח ואף קודם לתפקיד אחראי משמרת מאבטחים בבית החולים "הילל יפה" בחדרה", אולם בשל הליך זה, נשלל ממנו רישיון הנשק, והוא נאלץ להפסיק את עבודתו לפני כשנה.

במהלך עבודתו כמאבטח בבית החולים, לקח פסק זמן של כ-6 חודשים, וטס לטיול בהודו ותאילנד, ושם התנסה בחומרים ממכרים, ודיווח על שימוש מזדמן בקנביס בנסיבות חברתיות.

אין לחובת הנאשם הרשעות קודמות או תיקים פתוחים נוספים וזוהי הסתבכותו היחידה בפלילים.

ביחסו לעבירות המיוחסות לו- הנאשם מודה בחלק מעובדות כתב האישום, אך מפחית מחומרתם, נוטה להרחיק עצמו מהמיוחס לו ולהשליך את התנהלותו באירוע על גורמים חיצוניים, ביניהם התנהגותו של המתלונן. הנאשם שיתף כי בעת האירוע, רבים התגודדו סביבם, והוא חשש שמא ירגמו אותם באבנים או ישליכו בקבוק תבערה לעבר רכבם, ועל כן חש כי עליו להוביל לסיום האירוע במהרה.

הנאשם התקשה להפגין אמפתיה כלפי המתלונן, וסבר כי המתלונן "קיבל את שהגיע לו", נוכח התנהגותו הבריונית, ועל כן סבר שהתנהלותו בעת האירוע, לא הייתה מוגזמת או שגויה.

הנאשם ביטא תחושות תסכול, כעס וחוסר אונים נוכח התנהלות המדינה כלפיו, אשר לאחר תרומתו הרבה במסגרת

שירותו הצבאי, הוא חש שבגדה בו.

את הפער בין הודאתו בבית המשפט לדבריו בפני שירות המבחן, הסביר הנאשם ברצונו לסיים את ההליך המשפטי, אשר פוגע קשות בחייו, אילץ אותו להפסיק את עבודתו כמאבטח וצפוי להמשיך להזיק לו גם בהמשך.

קצינת המבחן התרשמה מעמדות קורבניות של הנאשם, מעיסוקו במחירים אשר הוא משלם נוכח ההליך המשפטי, תוך קושי בהתבוננות פנימית ביקורתית ביחס לעצמו.

לצד זאת, תיארה את הנאשם כצעיר ורבלי ואינטליגנטי מאוד, המקיים אורח חיים נורמטיבי בתחומי חייו השונים, ומאופיין ביכולת הסתגלות ויציבות במסגרות, אשר איננו בעל דפוסי חשיבה או התנהגות עברייניים.

לבסוף, נוכח התרשמותה ממאפייני אישיותו ועמדותיו הערכיות הבעייתיות, סברה קצינת המבחן כי יש להטיל על הנאשם ענישה מוחשית וקונקרטית, בדמות עבודות שירות, אשר תהווה עבורו גורם הרתעה חיצוני משמעותי.

טיעוני המאשימה לעונש

ב"כ המאשימה טוענת כי שני הנאשמים עבדו כזוות במהלך האירוע, ובמטרה להכשיר את השימוש שעשה הנאשם 2 בגז הפלפל, תיאמו ביניהם גרסה כוזבת. בכך הביאו הנאשמים למעצרו של המתלונן למשך כ- 3 שבועות ולהגשת כתב אישום נגדו, ואלמלא היה נחשף הסרט שתיעד את האירוע, ייתכן שהיה מורשע על סמך הודעותיהם הכוזבות, ואף נענש בגין.

לנאשמים היו מספר "תחנות יציאה" אשר יכולים היו לחדול ממעשיהם, אך הם המשיכו תוך תחכום ותכנון, וכך גרמו לשרשרת כשלים בתוך המערכת המשפטית, הנותנת אמון מלא בפעילותם והודעותיהם.

עוד הוסיפה כי המקרה התפרסם ופגע באמון הציבור במשטרה וגם שלמות גופו של המתלונן, אשר הותז עליו גז פלפל, נפגעה.

ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה וטענה, כי מתחם הענישה ביחס לנאשם 1 נע בין 6-2 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, וביחס לנאשם 2- החל מ-4 חודשי מאסר בעבודות שירות ועד 10 חודשי מאסר.

אשר לנסיבותיו המיוחדות של כל אחד מהנאשמים, טענה ב"כ המאשימה, כי תסקיר שירות המבחן ביחס לנאשם 1, הינו חיובי, אך נוכח חומרת העבירה, יש לגזור את עונשו ברף התחתון של מתחם הענישה, ולהטיל עליו 3 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן.

ב"כ המאשימה עמדה על הרשעת הנאשם, וטענה כי לא מדובר במקרה המצדיק שימוש בחריג של ההימנעות מהרשעה, שכן מדובר בעבירה חמורה והנאשם לא הצביע על נזק קונקרטי ולשיטתה, בהתייחסותו האקראית של שירות המבחן לנושא, אין ממש.

ב"כ המאשימה הצרה על כך שהנאשם מסר לממונה על עבודות השירות כי לא יוכל לבצע עבודות שירות, שכן מדובר ב-3 חודשים, שהנאשם יכול לרצות בחופשות הסמסטר או בחודשי הקיץ, ולנוכח חומרת מעשיו, הרי התוצאה של חוות

דעת הממונה, יכולה לגרום לתוצאה לא הוגנת.

ביחס לנאשם 2, הדגישה ב"כ המאשימה, כי הנאשם הפחית מחומרת מעשיו, הרחיק עצמו מהמיוחס לו וציין מאפיינים מעלי סיכון להישנות העבירות, ועל כן, ביקשה לגזור את עונשו קרוב לרף התחתון- 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר מותנה ופיצוי.

טענות ההגנה לעונש

ב"כ הנאשם 1, עוה"ד איתן ארנון, טען כי האירוע המתואר בכתב האישום הינו מורכב מהאופן שבו תיארה אותו ב"כ המאשימה.

הסניגור הדגיש כי מדובר בשני שוטרי משמר הגבול בשירות סדיר, אשר הגיעו לבצע פעולה בשליחות המדינה, במקום לא אוהד, כדי לאתר אדם שנדרשו לעצור. השניים פנו למתלונן לצורך סיוע באיתור האדם, ואדם נורמטיבי היה מסייע להם או נמנע מכך, אך לא כך היה בענייננו. לאחר עימות מילולי עם המתלונן, הנאשמים ניתקו ממנו מגע, אך המתלונן הלך אחריהם, ניגש אליהם ונעמד ליד הנאשם 1, אשר הבין כי ישנה בעיה, ואז החל ויכוח קולני ביניהם.

המתלונן לא רצה בנוכחות הנאשמים במקום. הוא הקניט והפריע להם, והנאשם 1 יצא מרכבו, ולא עשה דבר. הנאשם 2 אף, יצא מן הרכב, ועשה שימוש בגז הפלפל כאמור וכמפורט.

לדבריו, לנאשם 1 לא היה כל חלק באירוע עצמו, ולא היה לו כל רצון להביא להסלמתו. הוא עצמו נפגע מהגז שריסס הנאשם 2 בפניו, וכאשר המתלונן ברח, רדף אחריו לתוך המחסן, על מנת להשלים את המעצר. בתוך המחסן, נגח המתלונן בנאשם וגרם לו חבלה חמורה, כפי שעולה מתמונות ותעודות רפואיות שהוגשו לתיק בית המשפט.

הסניגור הדגיש, כי הנאשם, בחור צעיר, נקלע לאירוע קשה וסבוכ. הוא לא היה חלק מהיחידה שביצעה את הפעולה, הוא לא קיבל הכשרה כשוטר, ולא הוסברו לו זכויותיו וחובותיו במסגרת זו, ועל כן הוא עצמו כקרבן, ולו משני, של המאורעות.

על רקע זה, טוען הסניגור, יש להבין את נסיבות העבירה. במעשה שיבוש הליכי המשפט דנן, לא המציא הנאשם עבירות שהמתלונן לא ביצע כלפיו, אלא שינה את סדר הפעולות שהתרחשו כדי להצדיק את מעשהו של נאשם 2, ועל כך הוא נותן את הדין.

בנסיבות אלה, סבור הסניגור, אין למצות את הדין עם הנאשם. הנאשם לא הורשע בעבירת אלימות, לגביה טענה המאשימה בשאלת ההרשעה, ועל כן ניתן להימנע מהרשעתו.

הסניגור הוסיף, כי כאשר בוצעו העבירות היו הנאשמים חיילים ועל כן יש לדון אותם כצעירים-בגירים. עוד הדגיש, כי מאז ביצוע העבירה, חלפו 5 שנים, והשיהוי בהגשת כתב האישום- רובץ לפתחה של המאשימה.

הסניגור טוען כי הרשעה תגרום לנאשם נזק ממשי, תפגע בתעסוקתו במקצוע ההנדסה במיוחד כשהוא מבקש לעסוק בכך במסגרת ביטחונית, ועל כן הוא מבקש לאמץ את המלצת שירות המבחן להימנע מהרשעת הנאשם.

אשר לעונש המאסר בעבודות שירות, טען הסניגור המלומד כי הנאשם אינו מתחמק מעונש, ואם לא די בשירות לתועלת הציבור בהיקף של 180 שעות, הרי שהוא מציע להרחיבה. ביחס לענישה בדמותו של קנס, ציין הסניגור, כי הוגשה תביעה אזרחית אשר מתנהלת נגד הנאשם ושם יוכל המתלונן לבוא ידי סיפוקו.

מטעם הנאשם 1 הוגשו לתיק בית המשפט מכתבי המלצה רבים ממעסיקיו בהווה ובעבר, ממרצה המלמד את הנאשם במכללה, חבריו מהעבר וחבריו לספסל הלימודים, גורמים במסגרתם התנדב ועוד. כל אלה מעידים על אדם נעים הליכות, נבון, בעל כישורים חברתיים, וחבר נאמן הנכון לסייע בכל. מכתב מאת מפקדו במילואים מתאר כי הנאשם התגייס למילואים ב"צו 8" במבצע "צוק איתן", ומספר על אדם ערכי, הנכון לעזור תמיד. כן הוגש מכתבה של אם אומנת המתארת את התנדבותו של הנאשם עם ילדי האומנה לאורך זמן, והתמיכה בהם התחום הלימודי והחברתי.

בתום דיון הטיעונים לעונש, פנה הנאשם לבית המשפט ואמר כי יש בו "**חרטות רבות**". הוא אמר שהליך המשפטי נגדו נמשך כבר 4 שנים, מאז שחרורו, וביקש להתחשב בו ובשאיפתו להגיע בתעשיות הביטחוניות בתחום ההנדסה.

ב"כ הנאשם 2, עוה"ד עדי קידר, טען כי הנאשם הודה במיוחס לו מיד עם תחילת ההליך, ללא שמיעת ראיות, לאחר מו"מ ממושך עם המאשימה. הסניגור עמד על כך שהנאשם שירת שירות מלא ומרשים, והאירוע התרחש ביום האחרון לשירותו.

הנאשם הצטרף לדברי ב"כ הנאשם 1 ביחס לתיאור הרקע לאירוע, והוסיף כי המתלונן הינו למעשה עבריין שהורשע זה מכבר בעבירות כלפי שוטרים והתפרעויות, כפי שעולה מהעתק התכתבות בין ב"כ הנאשם 2 לעו"ד הלה אדלמן, מהמחלקה לחקירות שוטרים, שהוגש לתיק בית המשפט. לשיטתו, אין בעובדה זו כי להצדיק את העבירות, אך יש בה כדי ללמד על הזירה שבה התרחש האירוע אשר בסופו הוכה הנאשם.

ב"כ הנאשם 2 אינו טוען לאי הרשעה, אך מסביר כי התסקיר של הנאשם 2 שונה מתסקירו של הנאשם 1, נוכח התסכול של הנאשם 2, המתקשה לגלות אמפתיה כלפי המתלונן לאחר ששירת במקומות אשר בהם שירת.

הסניגור טען כי ההליך הפלילי פגע בנאשם בכך שהביא להפסקת עבודתו, לאחר שרישיון הנשק שלו נשלל, וכך תמשיך ותפגע בו ההרשעה גם בעתיד, על כן בנסיבות אלה לשיטתו, העונש המתאים הוא מאסר על תנאי.

הסניגור ציין כי מדובר בעבירות עוון, בהן רף הענישה לא מצדיק הטלת עונש של מאסר שירות בעבודות שירות, אשר יחמירו את הקשיים הכלכליים והנזק של הנאשם, ועל כן ביקש להסתפק בהטלת צו שירות לתועלת הציבור, תוך דחיית המלצת שירות המבחן לעניין זה.

הסניגור טען כי במקרים דומים, גזרו בתי המשפט עונשים של שירות לתועלת הציבור, חלקם אף ללא הרשעה.

מטעם הנאשם 2 הוגש מכתב המלצה מיום 6.1.14, מאת מנהל יחידת האבטחה בבית החולים "הילל יפה" בחדרה, בו מתוארת עבודתו של הנאשם במסגרת זו בשנת 2014, ומצוין כי בחודש מרץ 2013, זכה הנאשם לציון לשבח ממוסד הבריאות, לאחר שמנע אבדן חיים, לאחר שגילה נחישות רבה ואומץ לב באירוע שהתרחש במסגרת עבודתו.

עוד הוגשה תעודת הוקרה והערכה של פלוגה כ' במג"ב, המעידה כי הנאשם נבחר למצטיין פלוגתי בשנת 2011, וצוין כמי ש "**משמש דוגמא ומופת בתפקידו כלוחם. פועל מתוך מקצועיות. מסירות ויושרה**".

הנאשם 2 בדברו האחרון, הביע חרטה על המעשים. הוא סיפר על 5 שנים קשות שעברו עליו מאז האירוע, פיטורים ומצב כלכלי קשה, וביקש את רחמי בית המשפט.

דין והכרעה

מתחמי הענישה ההולמים

תיקון 113 לחוק העונשין מורה כי בעת קביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט לבחון את הערכים החברתיים המוגנים בעבירות הנדונות, את מידת הפגיעה בהם, את נסיבות ביצוע העבירות ואת מדיניות הענישה הנוהגת בפסיקה בשכמותן.

שני הנאשמים שלפניי הורשעו בעבירה של שיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק העונשין. עבירה זו מופיעה בפרק ט' בחוק העונשין, הדין בעבירות שעניינן פגיעות בסדרי השלטון והמשפט, בהן מבקש המחוקק להגן על טוהרם ותקינותם של ההליכים השיפוטיים ולמנוע את הכשלתם. בית המשפט העליון עמד על הרציונל הניצב בבסיסן של עבירות אלה ברע"פ 7153/99 אלגד נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(5) 729:

"ביסוד שיטת המשפט שלנו מעוגן העיקרון שלפיו הליכי משפט קשורים קשר אמיץ עם החובה לומר אמת בכל ההליכים שנועדו לעשיית משפט. אשר-על-כן בהקשרם של ההליכים לעשיית משפט, החובה לומר אמת אינה רק בגדר חובה מוסרית, אלא היא אף חובה משפטית הנגזרת מהוראות החוק וממהותו של ההליך המשפטי. חשיפת האמת ועשיית צדק הן מהתכליות המובהקות של ההליך הפלילי."

האיסור לעוות את העובדות והאמת באירועים המצויים בחקירה או עתידים להיחקר, נועד לאפשר לרשויות החוק חקירה מהימנה ומדויקת של מציאות מסוימת באירועים שונים. תיאום עדויות ושיבוש גרסאות, מכשיל את עבודת החקירה. הוא מביא להטעיית החוקרים ויוצר מציאות מסולפת, שתוצאותיה ממצאים שגויים ומסקנות שאינן משקפות את האירוע הנחקר מהימנה.

שלוש שנות המאסר הקבועות לצידה של עבירה זו, מעידות על החומרה אשר בה רואה המחוקק את העבירה. ואולם, כבכל עבירה, גם בעבירה זו קיימת קשה רחבה של מעשים אשר יבואו בגדרה, והעונש ההולם יעמוד ביחס ישיר למידת חומרתם, בהתאם לנסיבות ביצועם.

העבירה הנוספת הנדונה כאן, עבירת התקיפה לפי סעיף 379 לחוק העונשין, מגינה על הערך החברתי של הגנה על בריאותו של האדם ושלמות גופו.

נסיבות ביצוע העבירות כפי שהן מתוארות בכתב האישום, מלמדות על אירוע יוצא דופן, בכך שהנאשמים, אשר במסגרת תפקידם ושליוחותם הגיעו למקום כדי לבצע משימה שיש בה להביא לקיום הליכי משפט תקינים- איתור אדם אשר נדרש למעצר בית, נמצאו בסופו של דבר אשמים בדין בהכשלת הליך משפטי.

הנאשמים הגיעו למקום וביקשו את עזרתם של המקומיים, אך עימות מילולי בינם ובין המתלונן, הסלים והמתלונן קילל את השוטרים וסרב לבקשתם לעזוב.

הזירה העוינת, המשימה שביקשו הנאשמים להשלים וקללותיו של המתלון את הנאשמים, עומדים ברקע להתזת גז הפלפל על המתלון בידי הנאשם 2.

מדובר בתקיפה שלא כדן והיה על הנאשם 2 לנהוג באיפוק ולהימנע ממנה, אך יחד עם זאת, אין לראותה במנותק מהנסיבות המיוחדות האופפות את האירוע, בהן צוות מצומצם, של שני הנאשמים ומפקדם, הגיעו למקום ונתקלו בהתנהגותו העוינת של המתלון ושל סביבתו.

בנסיבות אלה, ניתן לקבל את דבריו של הנאשם 2 בתסקיר שירות המבחן, כי הוא חשש שמא הסובבים אותם במקום יפגעו בהם בהשלכת בקבוקי תבערה או ידיו אבנים. אכן, לא הושלכו אבנים או בקבוקי תבערה אל עבר הנאשמים, אך בנסיבות הקיימות, בהתחשב במקום התרחשות האירוע, בדריכותם של הנאשמים וחששם כי האירוע יתפתח ויסלים לאלימות פיזית מצד המקומיים, לא ניתן לבחון את העבירות במנותק מאווירה זו.

אשר לנזק שנגרם למתלון כתוצאה מהתקיפה, הרי שמאחר שמדובר בריסוס גז פלפל, מדובר בפגיעה זמנית בעיניו של המתלון, בתחושת כאב וצריבה, שיש בהם פגיעה בגופו ושלוותו. ואולם, מבלי להקל ראש בתקיפה הפסולה, המיותרת והפוגענית שלא לצורך, הרי שלא מדובר בתקיפה בריונית באמצעות שימוש במהלומות, מכות וכיו"ב אשר יכול ויגרמו לנזק של ממש או אף לנזק בלתי הפיך ומתמשך.

ניכר כי שני הנאשמים, הן הנאשם 2 אשר התיז את גז הפלפל אל עבר המתלון והן הנאשם 1 שהיה עד לכך, הבינו מייד בעת האירוע, כי מדובר בתקיפה שלא כדן, במעשה פסול, ומכאן "נגררו" השניים לביצוע העבירה הנוספת- שיבוש מהלכי המשפט.

שני הנאשמים תיאמו ביניהם גרסה כוזבת, אשר יהא בה כדי להכשיר בדיעבד את התקיפה, ובכך נהגו בעורמה וחטאו לתפקידם כשוטרים.

גרסתם הכוזבת של הנאשמים, הביאה למעצר המתלון לתקופה של כ-3 שבועות ולהגשת כתב אישום נגדו - ואלה, על כל הכרוך והמשתמע מהם, פגעו במתלון, שללו את חירותו ודרשו ממנו התמודדות עם הליכי מעצר ומשפט- לשווא.

לצד זאת יש ליתן משקל לכך שגרסת הכזב שמסרו הנאשמים, לא יחסה למתלון מעשים שלא ביצע כלל. מכתב האישום עולה, כי הנאשם 1 נחבל בפניו מהמתלון. התיעוד הרפואי שהגיש הנאשם 1 לתיק בית המשפט, מצביע גם הוא על חבלה שנגרמה לנאשם 1 בפניו- המטומה מתחת לעין שמאל ומעל העפעף, המתאימה לחבלה מאגרוף באזור העין והמטומות בראש.

פגיעות מתועדות אלה בפניו ובראשו של הנאשם, וודאי היו חלק מחומר החקירה שעמד בפני המדינה, כאשר פתחה בהליכים נגד המתלון, וייתכן כי היה בהן כדי להביא להעמדתו של המתלון לדין, במנותק מעדויותיהם הכוזבות של הנאשמים.

כתב האישום מלמד עוד, כי טרם תיאום הגרסאות בין הנאשמים, ביקשו השניים לעצור את המתלון, עובדה המעידה על כך שהשניים סברו כי קיימת עילה למעצרו, ולא היה מדובר מבחינתם, בעת האירוע, באדם תמים שהם יחסו לו עבירות שלא הייתה לו כל נגיעה אליהן.

נסיבות אלה אינן מכשירות, חלילה, את העבירה של שיבוש הליכי משפט בה חטאו הנאשמים, אך הן מעמידות אותה

במדרג חומרה נמוך ביחס למעשים אחרים, הבאים בגדרה של עבירה זו.

אשר לחלקם היחסי של כל אחד מהנאשמים.

לנאשם 2 מיוחסות שתי עבירות- תקיפה ושיבוש מהלכי המשפט. מעבר להרשעתו בשתי העבירות, הנאשם 2 הוא גם ה"נהנה" מעבירת השיבוש, שכן תיאום הגרסאות נועד להכשיר את התקיפה, באמצעות שינוי סדר התרחשותם של האירועים.

אמנם המאשימה בתגובתה מיום 21.2.17 הטעימה כי הודעותיהם של הנאשמים אשר נמסרו בפני חוקריהם אינן מלמדות על "דומיננטיות של מי מהנאשמים" וזאת בשל העובדה אשר אינה נתונה במחלוקת לפיה ההודעות שנמסרו על ידי הנאשמים לחוקריהם היו זהות בתוכן. במסגרתו של הסדר טיעון אנו מצויים, ומשכך כתב האישום המתוקן הוא המגלם את האמת המשפטית עליה צריכה פרשת העונש להיבנות. עם זאת, עדיין מוטלת על המאשימה החובה להוכיח מעבר לכל ספק סביר כל עובדה אשר מלמדת על חומרת המעשה, ואשר היא טוענת לשייכותה לשלב גזירת העונש.

הפכתי והפכתי בתגובת המאשימה אך לא מצאתי בהיותן של גרסאות הנאשמים זהות את הראיה הניצחת אשר יש בה כדי ללמד על דומיננטיות כזו או אחרת המיוחסת למי מהנאשמים. הזהות מלמדת על קשירת הקשר ועל ביצוע העבירה הכרוכה בשיבוש מהלכי משפט בצוותא. הא ותו לא.

בהיותי שרוי בערפל זה, ישמש לי כתב האישום המתוקן והפרטים המועטים המפורטים בו כמעין "אורות ערפל" שיש בהם כדי ליצור שובל של זוהר אשר יסייע בידי לקבוע קביעות עובדתיות נדרשות, והרי הן לפנינו:

חלקו של הנאשם 1 מצומצם יותר.

ראשית, מאחר שהוא ביצע רק את עבירת השיבוש, במובחן מחברו.

שנית, הנאשם 1 לא פעל לשיבוש מהלכי החקירה לצרכיו הוא, ונראה כי הסיבה שהביאה אותו לבצע את העבירה, היא רצונו לחפות על חברו לנשק, הנאשם 2, אשר ביצע את התקיפה שלא כדין.

נסיבה נוספת המיוחדת לנאשם, עלתה בטענות סניגורו, והיא כי האירוע התרחש בימיו הראשונים של הנאשם בפלוגה, בלא שניתנה לו הדרכה מתאימה, בעודו "לומד את השטח", ואינו מורגל בו, כנאשם 2, שהיה בימים האחרונים לשירותו.

מערכת צבאית, ועובדה זו ידועה לכל מי ששירת אי פעם בה, בנויה על מסד של וותק וניסיון. רוצה לומר ככל שחייל ותיק יותר, הרי שזכויותיו הפיקודיות והמנהלתיות מרובות יותר, ומשכך הינו דומיננטי יותר בקבוצתו. כך כלפי חבר ממוצע בפלוגה/גדוד וכדו', ועל אחת כמה וכמה כלפי חייל "צעיר" (בעגה הצבאית - בעל וותק צבאי מועט). נאשם 2 הינו הוותיק, נאשם 1 הינו הצעיר מבין השניים והמשרע ביניהם, כאמור, גדול ומשמעותי. בהעדר ראיה אחרת אשר לא סופקה לי על ידי מי מהצדדים, אני נאלץ להסתמך על ה"פועל היוצא" העולה מעובדות כתב האישום המתוקן, וקובע אני כי נאשם 2 היה דומיננטי יותר מנאשם 1 בכל הקשור ברקיחת השיבוש העומד בבסיס העבירות המנויות בכתב האישום.

בהתחשב בנסיבות המיוחדות של האירוע, בפגיעה בערכים המוגנים ובענישה הנוהגת בפסיקה, אני קובע כי **מתחם הענישה ההולם את העבירה שביצע הנאשם 1, נע בין מאסר על תנאי יחד עם שירות לתועלת הציבור ועד**

מאסר למשך חודשים בודדים. מתחם הענישה ההולם עבור הנאשם 2, נע בין מאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד 6 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

העונש המתאים לנאשם 1

הנאשם 1, כיום בן 25 שנים, אך בעת האירוע גילו עמד על כ-21 שנים בלבד.

הליך זה, הינו הליך פלילי בודד בחייו של הנאשם, וזוהי הרשעה יחידה עבורו.

הנאשם הודה בעבירה המיוחסת לו, הוא נוטל אחריות מלאה על ביצועה, ומבטא צער וחרטה על התנהגותו בעת האירוע.

הנאשם שיתף פעולה עם רשויות החוק, חסך את הצורך בניהול הליך הוכחות ובכך חסך מזמנו ומאמציהם של כל העוסקים והמעורבים במלאכה.

הנאשם רוכש בשנים אלה את השכלתו והכשרתו המקצועית, והוא אף עובד ומשתכר למחייתו, כבן למשפחה שאיננה אמידה. הטלת עונש מאסר, ולו כזה שירוצה בעבודות שירות, תפגע בנאשם, בלימודיו ובעבודתו.

מכתבי ההמלצה אשר הגיש הנאשם לתיק בית המשפט מעידים, על אדם התורם מזמנו ומרצו לטובת החברה. הוא מתנדב, תומך בילדים השוהים במשפחת אומנה, חבריו ומכריו מתארים אותו כאדם ערכי, מוסרי, הנכון לסייע בכל, בכל עת, וכל אלה מעידים, על אדם שהתנהגותו חיובית ביותר ותרומתו לחברה- רבה.

מאז ביצע הנאשם את העבירה, חלפו כמעט 5 שנים וחצי. כתב האישום הוגש בשנת 2014, בעוד העבירה בוצעה בשנת 2012, ואך עתה, לאחר ראשיתה של שנת 2017, נגזר דינו.

לא ניתן הסבר להתמהמהות המאשימה בהגשת כתב אישום, אך התארכות המועדים מביאה לתוצאה, שהנאשם, אשר ביצע את העבירה בעודו חייל, השתחרר, יצא לחיים אזרחיים, הוא מצוי כעת בשלב שונה בחייו, ועליו ליתן את הדין על העבירה אשר ביצע לפני זמן לא מועט.

חלוק הזמן מעיד על שנים אשר בהן צעד הנאשם את צעדיו הראשונים בחייו, כשעננת ההליך הפלילי מרחפת מעל ראשו, מכבידה ומעיבה על חייו.

מכלול הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה בעניינו של הנאשם עומדות לזכותו, ואילו לחובתו ניצבת העבירה על חומר, בנסיבותיה, כפי שפורט לעיל, בפרק העוסק בכך.

בנסיבות אלה, בהתחשב במיקומו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם, סבור אני כי העונש המתאים לו, הינו כהמלצת שירות המבחן עונש חינוכי ומוחשי בדמות צו שירות לתועלת הציבור, גם אם מעובה ומוחשי יותר מזה אשר הוצע על ידי שירות המבחן.

הרשעה או הימנעות הימנה

לגבי הנאשם 1, נותרה איפוא השאלה, האם ענישה זו תלווה בהרשעה פלילית, או שמא מדובר במקרה המתאים להימנעות מהרשעה.

מושכלות ראשונים הם, כי נאשם אשר הוכחה אשמתו, יורשע בדין וההליך הפלילי נגדו ימוצה בדרך של ענישה והרשעה. הימנעות מהרשעה, הינה חריג לכך, והפסיקה המנחה קובעת שני גורמים מצטברים, שרק בהתקיימם ניתן לעשות בכך שימוש: האחד, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם והשני סוג העבירה מאפשר ביטול ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים (ע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3)337).

נחל את דיוננו בעניין זה בחומרתה של עבירה - הבה נשווה בנפשנו כיצד היו משתשלים ומתפתחים האירועים בתיק דנן, אילו לא היו מתגלים צילומיה של אותה מצלמת אבטחה.

המתלונן, כך יש לשער, נותר היה עצור בשל עברו הפלילי בתחום זה. יש להניח כי הוא היה מורשע בדינו ואף נושא עונש משמעותי. סופו של יום, הדבר לא קרה לא בשל מעשיהם של הנאשמים אלא בשל מצלמת אבטחה אשר הייתה מוצבת במקום.

תגובתה של המאשימה מיום 21.2.17 מלמדת כי הנאשמים מסרו את הודעתם הכוזבת בפני חוקריהם ביום האירוע, והמשיכו בשגרת יומם ו"אין כל אינדיקציה למעורבות נוספת שלהם בשלבים מאוחרים יותר". הנאשמים אם כן, עצמו את עיניהם אך לא ביצעו פעולות אקטיביות נוספות אשר ניתן לזקפן לחובתם, והם המשיכו בשגרת יומם בעוד המתלונן מוצא עצמו עצור למשך תקופה של כ-3 שבועות. יש בכך חומרה משמעותית שאין להתעלם ממנה ואין להניחה בקרן זווית בדרך של ביטול הרשעת הנאשם.

עד עתה בשבתי על כס השיפוט, כתבתי לא מעט הכרעות דין אשר חלקן נסמכו על גרסאות, מזכרים ודוחו"ת אשר נכתבו בידי שוטרים או חוקרים. ייחסתי לאמירות אלו משקל ראייתי משמעותי באשר הם נכתבו או נאמרו בידי אלו אשר אמונים על אכיפת החוק ועל שמירתו.

כך סברתי וכך אסבור אף בעתיד.

כתיבת מסמכים על ידי שוטרים אשר האמת אינה משתקפת בהם ואינה מהווה את חוט שדרתם מהווה פגיעה קשה בעבודתן של מערכות אכיפת החוק, מן המשטרה ועד לגורמי התביעה ובתי המשפט. זוהי משמעות מעידתם של הנאשמים ומשכך - חמורה היא. ככל שלא הייתה מתגלית אותה מצלמה עלומה אשר תעדה את האירוע נושא כתב האישום, יש להניח שהמתלונן היה נותר במעצרו, עומד לדין ואף נושא בעונשו, והכל בהסתמך על מסמכים שנכתבו בידי הנאשמים ותוכנם אין בו כדי ללמד על שאירע אותו היום בשכונת בית חנינא.

מעבר לחומרתה של העבירה, הרי שהפגיעה בעתידו של הנאשם 1, ככל שלא תבוטל הרשעתו, הינה מדודה. הוא יוכל לסיים את לימודי ההנדסה אשר הוא מצוי בעיצומם, ויוכל אף להרשם בפנקס המהנדסים. ייתכן ולאחר הסמכתו כמהנדס, לא יוכל לעבוד בפריקטים המשולבים בגופים ממשלתיים.

ייתכן.

זו פגיעה אפשרית ואיני מתעלם ממנה, אולם חומרת המעשה המיוחסת לנאשם דנן אופפת פגיעה זו ומקטינה את משקלה.

לסיכום, הן חומרת העבירה והשלכותיה, והן הפגיעה המדודה בעתידו של הנאשם 1 מוליכים למסקנה כי אין זה מן המקרים הנדירים אשר בעניינם ניתן להמנע מהרשעתו של נאשם.

העונש המתאים לנאשם 2

הנאשם 2, רווק, בן כ-25 שנים.

הנאשם הודה בעבירות המיוחסות לו, שיתף פעולה עם רשויות החוק, וחסך את הצורך בניהול הוכחות, על כל המשתמע מכך.

יחד עם זאת, לצד נטילת האחריות על העבירות וההודאה בביצוען בבית המשפט, התרשמה קצינת המבחן, כי הנאשם נטה להרחיק עצמו מהמיוחס לו והתקשה להפגין אמפתיה כלפי המתלונן.

הנאשם, אדם צעיר, שהתמודד בחייו עם מעברים בין מוסדות לימוד, נשר מלימודיו בשלב מסוים, אך התגבר על המכשולים, התגייס לצבא ושירת שירות משמעותי, ונראה כי התנהגותו חיובית, והוא עושה מאמצים שכך יהא.

זוהי הסתבכות פלילית יחידה בחייו של הנאשם, ועד ביצוע העבירות, ומאז אותו אירוע, לא שב לעבור עבירות כלשהן.

הנאשם עבד כמאבטח, אך רישיון הנשק שלו נשלל, בשל הליכים אלה, כך שניכר שהרשעתו וההליך הפלילי פגעו בו באופן מוחשי.

הדברים האמורים לעיל בדבר חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות, בעניינו של הנאשם, יפים גם ביחס לנאשם 2, וגם לזכותו עומד חלוף הזמן הממושך, זמן רב שגבה מחיר בראשית דרכו בחייו האזרחיים, לאחר שחרורו מהצבא.

הנאשם ביקש להתחשב במצבו הכלכלי הקשה, ובכך שפוטר מעבודתו, ואין ספק כי עונש מאסר, גם כזה שירוצה בעבודות שירות, יפגע בפרנסתו, ואולם, בהתחשב בעבירות שביצע הנאשם, גם תוך התחשבות בנסיבותיו האישיות, לא ניתן להימנע מעונש שיכלול רכיב של מאסר, ועל כן את שיקוליו האישיים של הנאשם, שקלתי לצורך אורך תקופת המאסר שירוצה בעבודות השירות.

בשלב זה, בעת נעילת שער, ראיתי לציין עניין נוסף אשר רואה אני בו חשיבות הן באשר לנאשם 1, והן באשר לחבירו, נאשם 2.

נאשמים אלו לא ביקשו להגיע לשכונת בית חנינא להנאתם או בשל אינטרס פרטי כזה או אחר. הם שימשו שליחי ציבור-שליחיו שלנו - בעת ששירתו שירות חובה קרבי, משמעותי וראוי. התנהגותם הנקודתית במהלך שירותם הביאתם עד הלום, אך מי שהביאם אותו היום לשכונת בית חנינא לביצוע משימת השיטור נשואת כתב האישום, היינו אנחנו, כולנו, הציבור.

בחינת מעשיהם של הנאשמים והעברתם תחת שבט הביקורת השיפוטית הינה פעולה נצרכת אך לא קלה ולעיתים אף נראית בלתי הוגנת. האולם הממוזג בו אנו יושבים כעת אינו דומה לזירת העבירות המצויות בכתב האישום בבית חנינא. עם זאת, עיקרו של גזר דין זה אינו עוסק בתקיפה שבוצעה אלא ברישום הכוזב שנעשה לאחריה ובתוצאותיו.

משכך, ראיתי ליתן לנסיבותיהם האישיות משקל משמעותי בעת גזירת דינם, כפי שצוין לעיל. לימדונו חכמינו כי "שלוחי מצווה אינן ניזוקין" (תלמוד בבלי, מסכת פסחים, דף ח' עמוד א'). אינם ניזוקים, אך גם עליהם להשמר מלהזיק לציבור ששלחם, ובכך כשלו הנאשמים שלפני.

כישלונם מהדהד לפני ונזקף לחובתם, אך גם שליחותם המורכבת והסבוכה שהיה בה כדי לספק הגנה לכלל תושבי ישראל בעת שירותם במשמר הגבול, ניצבת אף היא לפני ומלמדת עליהם סניגוריה.

בשל העובדה כי המתלונן פתח בהליך אזרחי כנגד הנאשמים שלפני, ונוכח התנהגותו במהלך האירוע המתואר בכתב האישום המתוקן וטיבה של התנהלות זו, אני סבור כי נכון יהיה שלא לפסוק פיצוי במסגרתו של ההליך הפלילי, אלא להותיר סוגיה זו למותב אשר דן וידון בתביעה האזרחית הרלבנטית.

נוכח על האמור, לאחר שנתתי דעתי לכלל שיקולי הענישה, לכל האמור והמפורט כאן, לחובתם ולזכותם של הנאשמים, אני גוזר עליהם את העונשים הבאים:

נאשם 1

1. מאתיים ושמונים (280) שעות שירות לתועלת הציבור בהתאם לתוכנית שירות המבחן ובכפוף לה. רכיב עונשי זה לא יבוצע לפני 1.7.17.

2. שני (2) חודשי מאסר אשר אותם לא ירצה הנאשם, אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום מתן גזר הדין, על העבירה בה הורשע בהליך זה.

נאשם 2

1. שני (2) חודשי מאסר אשר יכול וירוצו בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות השרות ובכפוף לה. עם זאת, רכיב עונשי זה לא יבוצע לפני 1.7.17.

2. שני (2) חודשי מאסר אשר אותם לא ירצה הנאשם, אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום מתן גזר הדין, על כל אחת מהעבירות בהן הורשע בהליך זה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתן, הודע והוסבר ביום יא' אייר, 07 מאי 2017, בנוכחות הצדדים ובאי כוחם.

